

EFFATA

Periodiek van de Effatagemeenschap Nijmegen

Alles nieuw

In dit nummer

Nadia Kroon hield een overweging over missionair zijn. Haar inspirerende woorden vindt u op de pagina's 3, 4 en 5

De Vierdaagse ging niet ongemerkt aan onze kerk en parochianen voorbij. Lees en kijk naar de foto's op pagina 7

Na lange omzwervingen en vele activiteiten keerde Ria van Bommel terug in de Dominicuskerk. Zij vertelt erover op de pagina's 8 en 9

Rudie en Willy Luiken maakten een reis naar Lourdes. Ze namen Lourdeswater mee. Ze vertellen erover op pagina 10

René en Françoise Klaassen hadden een onvergetelijke ervaring in Dresden. Nieuwsgierig? Lees het op pagina 11

Het woord 'nieuw' spookt al enige weken door mijn hoofd. Het is begonnen toen ik in een gesprek met één van de Effata vrijwilligers het vernieuwen van de kerk, onze parochie, onze Effata gemeenschap ter sprake bracht. Écht vernieuwen, een nieuwe kerk, het is een droom. Het 'nieuw' bleef hangen, het denken en mijmeren erover ging als vanzelf verder.

Al snel kwam ik 'nieuw' ook in onze *zondagsviering regelmatig tegen, zoals in het lied van Huub Oosterhuis 'Wat in stilte bloeit': Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen? Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om, aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.* Of in het gezongen Onze vader met de tekst van J. Duin, waarin tot God herhalend wordt gebeden *Maak alles nieuw.* En wordt in het het visoen in het boek Openbaring ook niet gesproken over *een nieuwe hemel en een nieuwe aarde* (Openbaring 21,1)?

“ Vernieuwen hoort bij ons christelijk geloof.”

En oh ja, heb ik ook niet een jaar geleden van Erik Borgman *Alle dingen nieuw* gelezen, waarin Borgman de grond verkent voor een theologie van de 21e eeuw? En besefte ik me laatst niet dat na maanden afwezigheid het werk voor Effata weer oppakken voelde als een nieuwe baan?

Wat is dat 'nieuw'? Dat 'nieuw' en dan ook 'vernieuwen' horen onlosmakelijk bij ons christelijk geloof. Het Nieuwe Testament is één grote getuigenis van het nieuwe verbond dat God met de mensen is aangegaan, belichaamd door Jezus Christus. Met Jezus heeft God de Vader het initiatief genomen. En wij mensen dan? Hoe kunnen wij door onze kerk, onze geloofsgemeenschappen te vernieuwen bijdragen aan *een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid zal wonen* (2 Petrus 3,13)?

In de afgelopen maanden van mijn afwezigheid is me steeds duidelijker geworden dat alles begint bij ons eigen geloof, onze omgang met God, en hoe we als geloofsgemeenschappen samen Zijn kerk zijn, en de goede boodschap uitdragen. Vernieuwen van gemeenschap, parochie en kerk om de goede boodschap te kunnen blijven verkondigen begint dus bij ons eigen geloof, onze eigen omgang met God. Tja, laten we dus beginnen met bidden.

Hans Hamers O.P.

Van het pastorale team

We gaan weer van start met een nieuw werkjaar, en wat er pastoraal allemaal op ons af gaat komen ligt nog vóór ons. Op 8 september openen wij nog niet met het complete pastorale team, maar dat gaat weer komen. Er liggen nog niet zoveel concrete plannen op de plank, anders dan dat we er weer een mooi jaar van willen maken.

De pastorale zorg heeft een voorname plaats in onze werkzaamheden, want er zijn veel parochianen onder ons die deze zorg nodig hebben. Jan van der Wal ondersteunt op dit gebied. Daar zijn we erg blij mee. De zorg onderling willen we veel aandacht blijven geven.

Er is een rooster van vieringen gemaakt dat al tot aan kerst komt, en we zijn blij met al onze voorgangers. We hopen ook dit jaar op een paar mooie hoogtepunten. Maar de eerste ervan, de opening van het werkjaar met Effata dag, op 8 september is alweer voorbij wanneer dit nummer verschijnt. Groot nieuws is er eigenlijk niet. Ik sluit dit stukje graag af met een vriendelijke en dankbare groet aan Jeroen Miltenburg, priester van de Maria Geboortekerk die ons pastorale team gaat verlaten en gekozen heeft voor een meer contemplatief leven in een klooster in België.

WE GAAN OP PAD MET GOEDE MOED!

René, Nadia en Hans

Van het locatieteam

Ik hoop dat u de rustige periode goed bent doorgekomen. Ieder kan de geest wat verzetten op een mooie reis, een bezoek aan de kinderen of door lekker thuis te blijven. Gelukkig is er geen extreme hitteperiode geweest die ons tot thuiszitten veroordeelde.

In deze zomerweken zijn onze vaste vieringen onveranderd doorgegaan. En daar waren verrassingen, zoals een viering in de dagkapel met een nieuwe formule, zang tijdens de viering door dochter Beijnes en dochter Stadlander, en dit bij de altijd inspirerende, tot nadenken uitnodigende en goed verzorgde teksten. Dank aan al onze voorgangers, medevoorgangers en muzikanten. En de koster!

Onze pastor Hans Hamers is goed bezig met zijn herstel. We zien hem steeds vaker in de viering; hij is alweer voorgegaan, en wij hopen dat hij binnenkort weer helemaal in ons midden komt.

Door zijn wegvallen tijdens zijn ziekte hebben veel van onze vrijwilligers een stapje extra moeten doen. Als eerste wil ik dan René Klaassen noemen, die met zijn bekende enthousiasme actief is ingesprongen. Maar ook de (mede) voorgangers en vele vrijwilligers hebben bijgedragen om deze periode in goede banen te leiden. Heel veel dank aan allemaal: je kunt zien dat het een echte Effata gemeenschap is!

En dan is er ook weer een mooie brochure catechese, met heel diverse activiteiten rond de thema's bezinning, leerhuis en kunst en religie. Het belooft weer een prachtig en actief jaar te worden. Ook de parochietuin wordt dankzij de inzet van diverse vrijwilligers en dankzij de samenwerking van Effata met de basisschool Klein Heyendaal een tuin om trots op te zijn.

Heeft u al gezien dat de zonnepanelen op het dak van de pastorie liggen? En dat er dubbele ramen zijn geplaatst? Dat gaat ons een flinke besparing op de stookkosten opleveren!

*Namens het locatieteam,
Dirk-Jan de Rooij*

Durf het aan!

Op 8 augustus hield Nadia Kroon tijdens de viering van de feestdag van de H. Dominicus bij de de zusters dominicanessen van Neerbosch onderstaande overweging. We nemen de overweging op in het blad omdat ze kan bijdragen aan missionaire ontwikkeling.

Lezingen: 2 Korintiërs 9,6-11 en Lucas 9,62 – 10,9

Als je net zo bent als de meeste mensen, dan ken

Ingekleurde pentekening door Jules van der Horst. Bron: heiligen.net

je het fenomeen dat één negatieve opmerking even zwaar weegt als tien positieve opmerkingen. Misschien nog wel zwaarder. Als ik een bericht plaats op Facebook dan krijg ik met mijn 5.000 volgers meestal twee à driehonderd positieve reacties. En toch is het altijd naar om vijf à tien negatieve reacties te krijgen. Toegegeven, het went wel een beetje, en het is een kwestie van snel verwijderen en het account blokkeren, maar het blijft een gevoel geven van onveiligheid. En dat is nog op social media. Als het in je directe omgeving voorkomt, is het veel naarder. Eén confrontatie in het dagelijks leven kan dagen, soms zelfs weken een nasleep hebben. Soms, denk ik, zou het leven veel makkelijker zijn als ik onzichtbaar ben. Mezelf terugtrekken uit de wereld en in mijn bubbel zitten, waarin ik immers alles voor elkaar heb. Een fijn

huis, genoeg eten, en werk dat vooral achter de schermen is.

Misschien heb jij ook wel dit soort ervaringen gehad, en heb je ze nu nog. Misschien is jou verteld dat je je mond moet houden, dat je niet goed genoeg bent, dat je niet mag laten zien wie je ten diepste bent, dat je niet voor onderdrukte groepen mag opkomen, dat je maskers moet opdoen, of dat je geen fouten mag maken. Misschien is het ook wel het nieuws op de televisie dat je angstig maakt. Er lijkt zoveel slechts te gebeuren. Er lijken zoveel agressieve mensen te zijn.

Maar als je goed om je heen kijkt, en naar de statistieken, dan zie je dat de wereld niet slechter is dan vroeger. Als je goed om je heen kijkt, zie je dat het aantal goede mensen ver uitstijgt boven het aantal slechte. En als je goed om je heen kijkt, zie je dat daar waar kwaad gebeurt, de stem van een goed mens juist nodig kan zijn. Jij maakt het verschil.

En daarom, daarom!, moeten we onszelf keer op keer eraan herinneren: Verschuil je niet. Want je bent geroepen. Jij, predikzuster, en jij predikbroeder, jij christen en daarmee geroepen om de boodschap van Gods liefde te verspreiden. Juist daar waar het kwaad lijkt te groeien.

De boodschap van de teksten van vandaag is: durf het aan!

In de zojuist gelezen teksten van Paulus en Lucas worden we aangemoedigd. Laten we daar eens naar kijken om er kracht en wijsheid uit te putten. Voordat we beginnen, er kunnen twee redenen zijn waarom je niet durft te verkondigen. Waarom je de neiging kunt voelen om je lamp onder de korenmaat te zetten, om in bijbelse termen te spreken. De eerste reden is: je gelooft niet dat je het kunt. De tweede reden is: je bent bang voor de reacties van andere mensen.

Paulus: Je kunt het!

In de brief aan de Korintiërs geeft Paulus advies aan de mensen die zich lamgeslagen voelen door de eerste reden, namelijk dat je niet gelooft dat je het kunt. Ik hoor dat vaak van mensen. Ze geloven niet dat ze over het geloof kunnen praten met anderen. Terwijl ik als missionair werker hun getuigenissen vaak het mooist vind, vanwege hun kwetsbaarheid en bescheidenheid.

Paulus zegt daarom, tegen jou als je niet in jezelf gelooft, luister niet de hele tijd naar die stemmetjes in je hoofd. Leg het even terzijde en doe iets anders, namelijk: luister naar je hart. Letterlijk zegt hij: doe datgene waartoe je in je hart besloten hebt. Dat wil zeggen, onderzoek wat je ten diepste

raakt, wat jou tot bewogenheid roert. Je zult merken dat daaruit een vastbeslotenheid opwelt om iets voor de ander te betekenen. En die bewogenheid leidt je af van je eigen onzekerheid, omdat je hart uitgaat naar die ander, en het hart is een krachtig instrument.

Paulus zegt daar nog iets bij: hier kan geen sprake zijn van dwang, noch van tegenzin. Door dwang kan soms de bewogenheid van het hart niet gevolgd worden. Of komen mensen op de verkeerde plaatsen, waar ze niet met hun gaven terecht kunnen. Terwijl, zegt Paulus, eenieder dus ook jij, zo ontzettend veel gaven hebt. Dus laten we een omgeving creëren waarin we zoveel mogelijk de bewogenheid van ons hart kunnen volgen. En, vervolgt Paulus, om je hart te volgen, moet je je ook niet laten hinderen door tegenzin. Wat betekent dit? Tegenzin kan ontstaan om een aantal redenen: 1. Je focust teveel op wat er mis gaat, terwijl er altijd wel iets mis gaat buiten je macht om. 2. Je bent bang voor veroordeling, terwijl ook fouten maken erbij hoort. 3. Je vraagt teveel van jezelf. Het is nodig om genoeg tijd te hebben om op te laden. Zeker als je met mensen werkt. Dan heb je tijd nodig om ruimte te maken voor de ander in je hart, om de bewogenheid te voelen, om te luisteren, en om kalmte en wijsheid op te doen. Dit kost veel meer tijd en rust dan we vaak beseffen.

Dus als je niet gelooft dat je het kunt, doe datgene waartoe je in je hart bewogen bent. Vermijd Ja, je bent klein, je bent kwetsbaar, maar Jezus, God, heeft vertrouwen in jou om je erop uit te sturen. In jou is een geweldige kracht, een kracht in kwetsbaarheid. Je zult ontzettend veel goede, barmhartige, liefdevolle mensen tegenkomen. Vrijwel overal waar je komt mag je vrede uitdelen en vrede ontvangen. Niet alleen van andere christenen, welnee, van allerlei soorten mensen. Als jij vrede geeft, schiet het wortel. En je zult zien dat jouw aanwezigheid, als je vasthoudt aan die kwetsbaarheid, die bescheidenheid heilzaam kan zijn. De zieken genezen, noemt Jezus dat. Doordat je luistert, bemoedigt, laat zien dat de ander er mag zijn, ben jij heilzaam aanwezig. Tot heil der zielen is in dat opzicht nog steeds een dominicaans motto dat vandaag de dag van toepassing is. Zoals anderen heilzaam zijn voor jouw ziel. Dus eet wat je wordt voorgezet. Participeer volop in de samenleving. Laat de angst je er niet van weerhouden. Gods schepping is ten diepste goed.

Ja, er zijn wolven onder de schapen. Dat is soms moeilijk, soms heel moeilijk. Wolven die je aanvallen, onderdrukken, jouw zijn niet accepteren, je bang maken, zelfs door agressie in

mensen die hun macht misbruiken om te dwingen, en vermijd tegenzin waarbij je op het negatieve of potentieel negatieve focust en jezelf overvraagt. En meer nog, zegt Paulus, geloof in de overweldigende mate van begaafdheid die God in jou heeft gelegd. Ruimschoots overstelpt God je daarmee, zegt Paulus vol vertrouwen. Wij geloven in God, maar God gelooft ook in jou. Dus eet van het brood dat God je geeft, dat wil zeggen, ontvang kracht en hulp van anderen, en ga zaaien, zegt Paulus. Kleine stukjes zaad, waarvan je misschien niet eens de oogst zult zien. Maar ga zaaien vanuit de liefde en goedheid van je hart. Want je bent een bijzonder, mooi en geliefd mens. Predikzuster, verstop je niet.

Kracht van kwetsbaarheid

Er is een tweede reden waardoor we ons innerlijk licht kunnen verstoppen: angst voor de reacties van andere mensen. Laten we daarvoor ons oor te luisteren leggen bij wat Jezus doet en zegt. Allereerst, omarm je kwetsbaarheid. In tweetallen stuurt Jezus zijn leerlingen erop uit. Zoals Dominicus achthonderd jaar geleden deed. Zoals wij dominicanessen ook vaak hebben gedaan. Erop uitgaan in kleine groepjes. Flexibel, moedig en ja, kwetsbaar. Want van sektarisch samenkruipen tegen de grote boze buitenwereld komt alleen maar ellende. Van het creëren van machtsbolwerken komt alleen maar machtsmisbruik. In die zin kunnen wij als dominicanessen ook een spiegel zijn voor sommige delen van de kerk.

woord of daad. Soms wordt de vrede die jij brengt niet geaccepteerd, zegt Jezus.

Daarbij een kanttekening. Als het gaat om de reacties van andere mensen, moet je je wel afvragen of het ook echt vrede is die je brengt. Als jij degene bent die agressie brengt, geweld, onderdrukking of angst, dan mag je het de ander niet kwalijk nemen dat hij/zij/hen zichzelf verdedigt. Maar als je werkelijk vrede brengt, dat wil zeggen een vrede die hier en nu liefde, vreugde, vertrouwen en veiligheid doet groeien voor iedereen, en deze wordt afgewezen of roept agressie op, dan mag je vertrouwen op de belofte van Jezus. Natuurlijk, in eerste instantie zal je angst voelen en dat mag. Voel je daarover niet schuldig. Jezus veroordeelt je niet, maar bemoedigt je. Uiteindelijk zal je de vrede niet blijvend verliezen. De vrede keert naar je terug! Van een nare reactie kun je nachten wakker liggen, maar uiteindelijk keert de vredige slaap terug. Uiteindelijk keert de vrede terug, omdat God de bron is van de vrede. Dus vertrouw niet op macht die je op leugenachtige wijze influistert je te beschermen tegen angst door een muur van

zekerheid. Uiteindelijk blijf je dan altijd bang voor alles en iedereen die die muur aan zou kunnen tasten. Blijf kwetsbaar, en veerkrachtig, want jouw vrede komt uit een bovenaardse bron.

Tot slot

Ik sta hier nu, als predikzuster, waarvoor ik dankbaar ben. Ik mag prediken. Maar ik weet heel goed dat ook dat niet vanzelfsprekend is. Er zijn mensen die mij, die ons de mond zouden willen snoeren. Niet goed genoeg, niet waardig genoeg, niet gewild door God, niet... vul maar in. Maar toch sta ik hier, toch staan we samen hier, samen in onze viering van de stichting van onze predikorde. Wij staan hier, na achthonderd jaar nog, omdat we een stem hebben. Omdat het licht nooit gedoofd kan worden. Omdat onze kracht niet ligt in machtsbolwerken of onze eigen zogenaamde heiligheid en perfectie, maar in kwetsbaarheid. In authentieke, bescheiden, onvolmaakte kwetsbaarheid. En in de vrede van de genade die wij hebben mogen ontvangen.

Dit is wat we doorgeven, zusters, broeders, dit is wat ons verbindt met elkaar en alle mensen op deze wereld. Al achthonderd jaar lang weet onze orde dit. Al achthonderd jaar lang dragen wij dit uit, met vallen en opstaan. Zusters, laten wij daar nog achthonderd jaar aan toevoegen. Nu als nooit tevoren, verhef je stem, wees niet bang, maar durf! Ik weet dat die moed er is, want jullie, mijn eerder ingetreden zusters zijn mijn grote voorbeelden. Zusters, verhef je stem. Zeker nu vrouwen die kans hebben, meer dan ooit tevoren. De wereld heeft nood aan de gaven waarmee God je overstelpt heeft. En jij mag zien, keer op keer, dat er zoveel meer liefde is onder mensen overal waar je gaat, omdat er één God is die ons allemaal draagt. In wie wij leven, bewegen en zijn. Die ons nooit loslaat, nooit in de steek laat, maar de oneindige bron is van onze vrede. Zusters, sla de hand aan de ploeg, en durf het aan. Zodat hier op aarde een rijke oogst mag ontstaan van vreugde, liefde, vertrouwen, veiligheid en, vanuit een goddelijke bron, een diepe vrede die geen einde kent.

Amen.

Zusters Dominicanessen

De zusters dominicanessen van de Heilige Familie in Nijmegen hebben hun verblijf aan de Hatertseweg een nieuwe naam gegeven. Het Diana d'Andolo klooster eert op deze manier een pionierster uit de begintijd van de orde.

Het klooster aan de Hatertseweg, in de voormalige pastorie van de Lourdeskerk, wordt sinds oktober 2023 bewoond door de zusters Marga Zwiggelaar, Catharina Al en Nadia Kroon. Ze voelen zich verwant met Diana d'Andolo (1201 - 1236), een dominicaanse zuster 'van het begin'.

Viering in vakantietijd, delen in vertrouwen

Bij het binnenkomen van de kerk was ik verbaasd daar geen kerkgangers te zien, maar al snel werd ik doorverwezen naar de dagkapel. In de kapel stonden de stoelen niet, zoals gebruikelijk, links en rechts van het middenpad gericht naar het altaar, maar stonden ze links en rechts naar elkaar toe gericht.

De voorgangers van deze bijzondere viering waren Ineke van Cuijk en Peter Nissen.

Peter Nissen vertelde in zijn inleiding hoe, bij het ontstaan van de Effata gemeenschap, na samenvoeging van de Dominicus en de Sint-Stephanus parochie, afgesproken werd dat er op de eerste en derde zondag van de maand een eucharistieviering zou zijn, op de tweede zondag een woord- en communieviering, en op de vierde zondag een andersoortige viering. Voor deze vierde zondag was gekozen voor een getijdenviering: opgebouwd uit lofzangen ter ere van God.

Zoals nu nog steeds in kloosters de kloosterlingen elke morgen samen de psalmen bidden, zo baden wij ook in twee groepen afwisselend de psalmen met een stilte als verbindend element. Ik ervaarde nu de opstelling van de stoelen in de kapel als extra verbondenheid met elkaar door het afwisselend bidden.

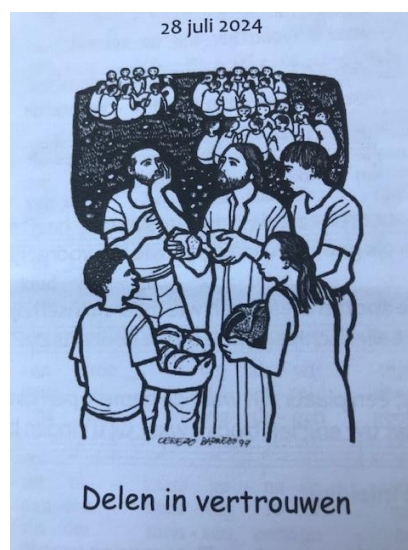
In de viering van het woord sprak Ineke van Cuijk, naar aanleiding van de lezingen, over *delen in vertrouwen*. De overweging is terug te lezen op de website van ons Effatablad.

Bij de voorbeden was er de mogelijkheid om een waxinelichtje aan te steken en een voorbede uit te spreken. Persoonlijk had ik het fijner gevonden als er één voorbede geweest was door de voorganger. De voorbeden door de kerkgangers, uitgesproken zonder microfoon, haalden mij uit de sfeer die door de viering opgebouwd was. Er werd immers ook ruimte gegeven om in stilte Gods hulp in te roepen bij het verstaan van datgene wat diep in ons hart leeft.

*Delend van de stilte
en de rust die daarvan uitgaat
vertoevend bij de woorden
en de kracht die dáárvan uit gaat.*

DEZE MIJMERING SCHREEF IK AL OP MIJN LITURGIEFOLDER VOOR IK DE KAPEL VERLIET.

Josje Kruisjes-Lankhorst

Sponsorloop gaarkeuken Oekraïne

In het vorige parochieblad deden wij een oproep om lekendominicaan Jakob van der Beek te steunen in zijn Vierdaagse sponsoractie. Het geld was bestemd voor de gaarkeuken van het Sint Martinus de Porreshuis in de stad Fastiv, 75 kilometer ten westen van Kyev.

Jacob hoopte 3000 euro op te halen. Het werden er 4985! Hij is geraakt door zoveel hartverwarmende reacties. Ook onze Effata gemeenschap liet zich niet onbetuigd. Jacob wil langs deze weg alle gevers hartelijk danken voor hun financiële en morele steun.

Missionaire Vormingscursus

Op 1, 15 en 29 oktober en 12 november vindt de Missionaire Vormingscursus plaats in de Dominicuskerk. Deze cursus is bedoeld voor iedereen die graag wilt groeien in het delen van zijn of haar geloof. De bijeenkomsten zijn van 17:00-19:15 uur, inclusief maaltijd. De cursus is gratis, maar er is de mogelijkheid van een vrijwillige bijdrage. Opgeven kan bij zr. Nadia Kroon, nadiakroon@hotmail.com, 06-20252184.

Missionair tijdens de Vierdaagse

Daar stonden we dan... 4 uur in de ochtend, aan de Heijendaalseweg, vóór de kerk! We hadden de statafel uitgezet, met daarop borden met komkommers en worteltjes, om uit te delen aan de Vierdaagse lopers.

Als eerste kwam de safetycar, daarachter twee politiemotoren, daarachter rolstoelers en daarna duizenden lopers!

We hadden kaartjes opgespeld met daarop: DOMINICUSKERK NIJMEGEN. Dat viel op, want er werd verrast gereageerd. Mét versiering van vlaggetjes en het spandoek op de kerk gaf het reacties als 'Wat leuk dat de kerk dit doet!' en 'Fijn, dat we de zegen krijgen!'. Allemaal positief bedoeld!

We hebben vele malen geklapt, geroepen: 'Fijne wandeling!' en 'Goede morgen!', en hebben er zelf ook veel plezier aan beleefd! Het was een leuke (missionaire) actie!

Namens Joyce, haar dochter Lidewij, René, Annemie, Jos, Agaath en Nadia

Françoise Klaassen

René, Agaath, Nadia

Onze eindredacteur, Marcel Becker, wachtte op zijn zoon

Ook de secretaris van ons locatieteam, Paul de Kerf, liep mee!

Joyce, Françoise, René

De mens gaat altijd voor...'

'Kijk', wijst ze terwijl wij op tienhoog voor het raam van haar appartement aan de Archipelstraat staan. 'Dat is de Dominicuskerk. Op een dinsdag betrok ik dit appartement en op zondag zat ik daar al in de

kerk. Toen ik hier kwam te wonen, wist ik meteen dat ik bij deze kerk wilde horen. Ik had er zulke goede herinneringen aan'.

Ik ben op bezoek bij Ria van Bommel. Sinds drie jaar maakt Ria deel uit van onze parochie,

een parochie waar ze zich helemaal thuis voelt.

Van het westen naar het oosten

Ria werd in 1937 geboren in Hillegom. Ze was het vierde kind in het gezin en het eerste meisje. 'Mijn vader was zo blij dat na de drie jongens een meisje werd geboren', zegt ze. Na haar zouden nog vijf kinderen volgen.

In 1940 verhuisde het gezin vanwege het werk van haar vader naar Delft. Het was toen oorlog. Ria herinnert zich die oorlog nog levendig: de razzia's, een huis in de buurt dat uit wraak door de Duitsers in brand werd gestoken, maar vooral de hongerwinter. 'Thuis was er niet genoeg te eten', vertelt ze. 'Mijn moeder bracht me op de fiets naar de familie Juffermans in Hillegom. Deze familie zorgde heel goed voor me. Maar toen kreeg een van de zoontjes difterie en moest ik daar weg. Ik ging vervolgens naar een tante, die erg onaardig was. Gelukkig had ze een hele lieve dochter. Zij was pas veertien, maar ze zorgde als een moeder voor me. Zoiets vergeet je nooit meer. Helaas kreeg ik hoofdluis en toen moest ik ook daar weer weg, terug naar huis, achterop de fiets van een 15-jarig neefje. Ons gezin had het heel moeilijk. We leefden van de gaarkeuken. En mijn moeder, een hele sterke vrouw, ging met andere mannen in het donker naar het park om bomen om te zagen, waar mijn broer dan weer aanmaakhoutjes van maakte. Om zoveel mogelijk hout te besparen liet mijn moeder ons extra lang in bed liggen. Op bed kregen we één sneetje brood met een heel dun laagje

geschraapte boter. Ik heb echt honger en kou gekend tijdens de oorlog'.

In 1948 verhuisde Ria naar het oosten van ons land. Haar vader werd directeur van de PTT in Doesburg. Na haar middelbare school begon Ria in Nijmegen aan de opleiding tot verpleegkundige (de A- opleiding) in het Canisius ziekenhuis in Nijmegen. Vervolgens deed ze in Zutphen de kraamopleiding. Zeven jaar lang heeft Ria gewerkt op de oogafdeling in het Radboudziekenhuis. Daar heeft ze de opleiding tot oogheekundig verpleegkundige voltooid. Ze ging in Nijmegen op kamers wonen, onder meer aan de Archipelstraat. 'Nooit had ik kunnen vermoeden dat ik zestig jaar later weer in zelfde straat zou terugkomen', lacht ze.

Nadat ze tien jaar als verpleegkundige in Nijmegen werkzaam was geweest, vertrok ze naar Breda. Maar het werk in het ziekenhuis beviel haar niet en ze nam ontslag, zonder dat ze een andere baan had. Toen bleek al haar ondernemingsgeest. Ze stapte spontaan naar het hoofdgebouw van het Wit-Gele Kruis en vroeg of men daar werk voor haar had. Het toeval wilde dat ze meteen kon invallen voor iemand die ziek was. Een collega wijkverpleegkundige ontdekte al gauw haar talenten. 'Ga maar snel de opleiding volgen', kreeg ze als advies. 'Dan kun je solliciteren op een vacature bij ons. Je bent heel geschikt voor dit werk'. Dat kon Ria alleen maar beamen. In tegenstelling tot haar laatste werk in het ziekenhuis van Breda, waar de bureaucratie de overhand had, kon ze er nu zijn voor mensen thuis. 'Dat vond ik zoiets moois. Mensen thuis verplegen en verzorgen en... vooral naar hen luisteren. Er zijn voor mensen'.

De omwenteling

Eind 1972 kwam er een omwenteling in het leven van Ria. Ze doet haar verhaal met een grote, dankbare glimlach op haar gezicht. 'Mijn moeder woonde in Elst en hielp veel op de pastorie. Ik zou met Kerstmis naar mijn moeder gaan. Maar de pastores vroegen mijn moeder om ook met Kerstmis te komen helpen. Ze antwoordde toen: "Mijn dochter is alleenstaand. Alleen als zij dat goed vindt". En ik mocht meekomen. Maar mijn reactie was: "Ik ken die mannen helemaal niet". Daar had kapelaan Gerbrand Voskuilen wel een oplossing voor. Kort voor Kerstmis was mijn moeder jarig en op haar verjaardag ontmoette ik de kapelaan. Hij kwam uit een religieus gezin. Vier jongens uit dat gezin waren priester.' Tijdens het kerstdiner op de pastorie vertelde Ria over haar leven en werk, en dat ze eigenlijk weer eens iets anders wilde doen. Maar wat precies... dat wist ze nog niet.

Kapelaan Voskuilen had net een aanstelling gekregen als pastor in Harmelen. Korte tijd later belde hij haar op: 'Jij wou toch zo graag iets anders? Zou jij ervoor voelen om bij mij te komen werken in Harmelen?' Ik heb daar wel even over moeten nadenken', vertelt Ria. 'Maar ik heb "ja" gezegd, en wat heb ik fijn met hem samengewerkt'.

Ze deed in Harmelen niet alleen de huishouding, maar kwam al vrij snel in aanraking met het pastorale werk. Ze was gastvrouw bij de vergaderingen. Ze was lid van de parochieraad en de MOV (Missie Ontwikkeling Vredeswerk) groep en lector in de vieringen.

Pastor Voskuilen werd ziek en lag geruime tijd in het academisch ziekenhuis in Utrecht. Ria ging elke dag op bezoek en besprak de post, die ze meenam. 'Ik kreeg instructies hoe te handelen en leidde in feite toen de parochie: voorgangers zoeken, vergaderingen verzorgen, participeren, regelen van speciale vieringen, zoals een 40-jarig huwelijk, maar vooral mensen ontvangen en naar hen luisteren. Want dit heb ik van Gerbrand onthouden', zegt ze, terwijl ze vermanend haar vinger opsteekt. 'Het belangrijkste is tijd nemen voor de mens. Hij zei altijd: "Al staan de aardappels aan te branden, de mens gaat voor".'

Slechts twee en een half jaar heeft Ria in Harmelen gewerkt. Maar ze kijkt terug op een rijke tijd aan menselijke contacten. Ze heeft er ook een afdeling van de Zonnebloem opgericht. Vanwege zijn ziekte moest pastor Voskuilen zijn werk neerleggen. Hij verhuisde naar Hengelo en Ria besloot met hem mee te gaan. 'Ik had beloofd om voor hem te zorgen en dat wilde ik daarom blijven doen. Maar omdat ik natuurlijk niet meer de hele dag in een pastorie hoefde te zijn, solliciteerde ik als wijkverpleegkundige. Ik heb toen ook de kaderopleiding afgerond, waar ik ooit aan begonnen was'.

In Hengelo kreeg Ria een eigen wijkgebouw, waar ze twee jaar hoofd wijkverpleegkundige was. Na nog een aantal jaren in Almelo te hebben gewerkt als nazorgverpleegkundige, en in Rijssen acht jaar als wijkverpleegkundige, ging ze in 1996 met pensioen. Ruim veertig jaar had ze in de zorg gewerkt.

Stilzitten na haar pensioen, dat was er voor Ria niet bij. Daarvoor was ze veel te actief en veel te sterk maatschappelijk betrokken. Tijdens haar arbeidzame leven had ze al veel vrijwilligerstaken op zich genomen, die ze onverminderd voortzette na haar pensioen. Dertig jaar lang was ze betrokken bij het Missie Ontwikkeling Vredeswerk, dat op alle mogelijke manieren projecten ondersteunde in de ontwikkelingslanden.

Ze volgde vanuit het decanaat een pastorale kadertraining. Het aantal priesters liep terug en in Hengelo maakten eucharistievieringen steeds vaker plaats voor woord- en gebedsvieringen, waarin leken voorgingen. 'Ik had door het werk van Gerbrand Voskuilen zoveel gezien in het pastoraat, en hij heeft me zoveel gecoacht, dat ik dat werk goed aandurfde, ook toen ik gevraagd werd om uitvaarten te leiden', vertelt ze. 'Daarvoor heb ik nog wel een speciale opleiding gevolgd. Dertien jaar lang mocht ik voorgaan in een uitvaart. Dat is zo mooi en dankbaar. Je hebt zo'n intensief contact met mensen en zulke rijke gesprekken. In korte tijd leer je mensen heel goed kennen. Dat werk mis ik nog steeds.'

Effata

Na 45 jaar in Hengelo te hebben gewoond, besloot Ria te verhuizen naar Nijmegen. 'Ik heb er een prachtige tijd gehad, met zulke goede contacten, maar ik kom op leeftijd. En toen dacht ik: "Ik woon hier in een veel te groot huis. Daar kan een heel gezin in wonen. Mijn familie woont in en om Nijmegen. Als ik hun hulp nodig zou hebben, moeten zij veel te ver rijden naar mij. Ik kan beter naar Nijmegen verhuizen."

Zo betrok Ria drie jaar geleden haar appartement in de Archipelstraat. Toen ze eind jaren 50 in Nijmegen woonde, bezocht ze met een collega regelmatig de vespers in de Dominicuskerk. 'Ik voelde me daar altijd zo welkom', zegt ze. 'Ik dacht toen ik weer terugkwam in Nijmegen: "Daar wil ik heen". Met mijn broer ging ik op de eerste zondag in Nijmegen naar de kerk. We kwamen binnen bij de ingang aan de Groenewoudseweg. Ik was verbaasd. Daar stond ik met mijn rollator in een lege ruimte, in wat achteraf de dagkapel bleek te zijn. Maar toen kwam er een aardige man binnen. Ik zei: "Ik kom hier voor het eerst". Hij antwoordde: "Ik ben de pastor, Hans Hamers. Kom verder". Hij wees ons een plek in de kerk en liep naar achter om boekjes voor ons te halen. Na de viering kwam hij weer naar ons toe en vroeg hoe we de viering hadden gevonden. En er waren bij de koffie twee dames, Fridzi en Maria Voss, die me welkom heetten. Vind je dat niet mooi?'

'De zondag daarna stond er iemand bij de deur van de kerk. Ik zei hem, dat ik me graag in deze parochie wilde inschrijven. Het bleek Ger Gerrits te zijn, precies de goede. Sindsdien hoor ik erbij en krijg ik het gevoel er nog steeds meer bij te horen. De vieringen in Effata vind ik inspirerend en van deze tijd. Maar wat me vooral goed doet, is de ontmoeting met andere mensen bij de koffie. Daar zijn allerlei mooie gesprekken uit voortgekomen'.

Betty Smits van Sonsbeek

Onze reis naar Lourdes

Na onze vakantie aan de Côte d'Azur zijn wij vanuit de kustplaats St. Raphael naar Lourdes gereden. Een flinke rit van 750 km, deels over de autosnelweg en deels door de Pyreneeën. Wij hadden daar een appartementje geboekt en dat bleek in de hoofdstraat te liggen, op een kwartier lopen van het Heiligdom. Wij troffen het schoon en compleet aan. Dat moet je altijd maar afwachten als je iets via internet boekt.

Het was de derde keer dat wij in Lourdes waren, en natuurlijk was er niets veranderd. Ja, toch wel. De enorme bakken met brandende kaarsen waren verplaatst naar de overzijde van de rivier de Gave. Op de oude plaats was een nieuwe muur opgetrokken, met daaraan een flink aantal nieuwe waterkranen waaruit je het bekende Lourdeswater kon tappen dat uit de bron in de grot komt. En net als altijd werd daar heel veel gebruik van gemaakt. Rijen mensen stonden op hun beurt te wachten om één of vaak meer flesjes of kannetjes te vullen. Omdat ons door enkele parochianen was gevraagd water mee te brengen hebben ook wij onze beurt afgewacht om de kannetjes te vullen. Ook hebben wij op verzoek van parochianen kaarsen opgestoken en zelfs meegenomen.

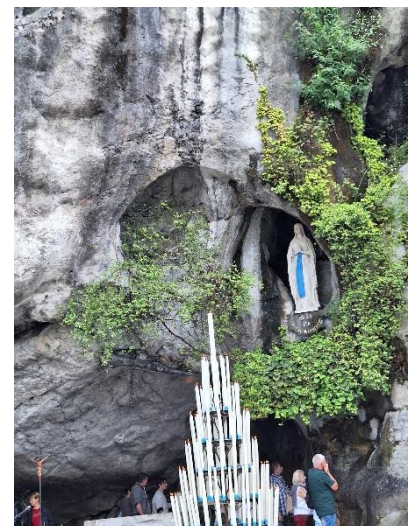
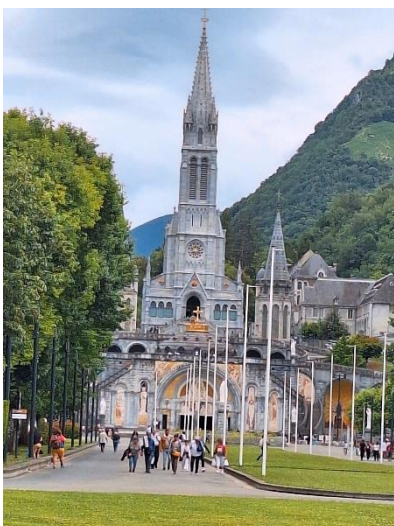
Elke avond van medio april tot medio oktober is er buiten een lichtprocessie. Duizenden mensen, waaronder ook wij, verzamelen zich op het plein voor de kerk met een brandende kaars. Maar eerst worden de zieken en gehandicapten in een speciaal wagentje door vrijwilligers naar voren gereden. Daarna volgen de valide mensen, die in een lange rij naar voren komen. Daarna begint het bidden van de rozenkrans. In vele talen wordt afwisselend het Wees Gegroet geboden, en allen antwoorden in hun eigen taal. Heel bijzonder. Ook bekende Marialiederen worden gezongen, en weer zingt iedereen in zijn eigen taal mee.

Na afloop trekken velen net zoals wij naar de grot waar Maria is verschenen aan Bernadette. Ook daar weer een lange rij van mensen die de grot willen aanraken. Maar ook heel veel mensen die in stilte bidden, zittend op de banken en sommigen op blote knieën op het asfalt. En wat opvalt is dat daar ook veel jongeren zijn.

Ook in de wintermaanden is er elke avond een processie. Nu niet buiten maar in de ondergrondse kerk. Een ongelooflijke ruimte, zo groot dat er bussen in rond kunnen rijden. Het is een van de grootste gebedsruimten ter wereld: er kunnen 25.000 (!) bedevaartgangers in. Van buiten er is bijna niets van te zien. De kerk is in 1958 ingewijd door de latere paus Johannes XXIII.

Op drie avonden hebben wij de lichtprocessie meegemaakt. Een mooie inspirerende ervaring rijker zijn wij huiswaarts gereden.

Rudie en Willy Luiken

Een onvergetelijke ervaring in Dresden

Er zijn gebeurtenissen in een mensenleven die een onuitwisbare indruk achterlaten. Wanneer je zoiets overkomt ben je er doorgaans direct van bewust dat het zo'n moment is. Wij hadden dat tijdens vakantie op zaterdag 17 augustus, om half vijf in de middag in de Kreuzkirche in Dresden.

Stelt u zich voor, een prachtige dag in een prachtige stad, gezellig druk. Op zaterdag valt het openbare leven in Duitsland over het algemeen stil, maar wij hadden iets anders bedacht. We waren al eerder in de Kreuzkirche, want op vakantie bezoeken we nu eenmaal alle kerken van de wereld. Daar steken we kaarsjes aan voor ieder van jullie die een hemels hart onder de riem kan gebruiken. We lazen er voor het eerst van het bestaan van het Kreuzchor, u weet wel zo'n jongens- en jonge mannenkoor, dat je met kerst of een koninklijke begrafenis of bruiloft wel eens op televisie ziet. De kans deed zich voor om op zaterdagmiddag om vijf uur een vesperviering bij te wonen, waarbij zij zouden zingen. De poging om tickets te scoren mislukte, gewoon omdat er geen tickets voor te krijgen waren. Het was een kwestie van 'gewoon op tijd aanwezig zijn'. Dat deden we dus. Om half vijf stond er al een lange rij voor de deuren van de kerk. Geen tickets maar wel vijf euro, alleen contant, voor de folder bij de viering.

Daar zit je dan. Iets over half vijf. In een kerk in Dresden waarvan je weet dat er, al vanaf 1340, wekelijks op zaterdag een vesperviering is, en waar gewoonlijk dat wereldberoemde koor zingt. Achteraf bleek dat de kerk wel 1000 zitplaatsen had in drie verdiepingen. De kerk liep snel vol en de balkons boven ons gingen open. De opening

was een alles en iedereen overdonderend orgel. Alle registers open. Het bleek al snel de eerste vesperviering te zijn na het vakantie seizoen van de 10 klassen van het koor. Juist die middag troffen wij het met ons bezoek. De organist was in bloedvorm.

Toen het orgel stilviel kwam het koor, allemaal keurig in pak door het middenpad in stilte naar voren. Zangertjes en zangeresjes, 80 in totaal, vulden het, wat wij noemen, priesterkoor. Wat

zich daarna voltrok is niet in woorden te vatten. De muziek vonden we vooraf al mooi, maar de werkelijke aanwezigheid bij zo'n viering is ronduit indrukwekkend. Om nooit meer te vergeten. Geen applaus, het was een viering. Na de overweging *zum Sonntag*, werd een nieuwe klas voorgesteld, die juist op 'onze zaterdag' voor het eerst mocht meezingen. Toen pas vielen ons de families op, die bij die kinderen hoorden. Maar liefs anderhalf uur duurde deze kostbare ervaring. Om nooit meer te vergeten!!

We konden er niets van meenemen anders dan de liturgiefolder van € 5,00. Geen CD, geen foto's, geen applaus, alleen de herinnering. Maar mocht u er ook iets van willen ervaren, dan kan dat. Er bestaat een website: www.kreuzchor.com voor de foto's. Via Youtube is de muziek van het koor te beluisteren. Ik u veel luisterplezier.

René Klaassen

100.000 bomen en een bos van draad

Van verre kun je het silhouet aan de horizon al zien: de kolossale kerk van Veere. Een stenen reus in een piepklein, schilderachtig stadje. Een kerk vol verhalen. Ze veranderde van kerk naar hospitaal, van kazerne naar provinciaal werkhuis voor zwervers en bedelaars, van opslagplaats en koetsenstalling naar het huidige Experience en Cultuurpodium, waarin telkens wisselende exposities zijn te zien.

Dat laatste wisten we niet. Toen we tijdens onze vakantie nietsvermoedend de kerk betraden, werden we aangenaam verrast door de prachtige tentoonstelling 100.000 bomen en een bos vol draden van kunstenaar Sara Vrugt. Onze aandacht werd onmiddellijk getrokken naar een spiraalvormige installatie, waar op semi transparante stof de bomen vier meter boven je uittorenen. Je kunt wandelen door de gelaagde ruimte, en je beleeft inderdaad de ervaring van een echt bos.

Kunstenaar Sara Vrugt ontwikkelde dit werk vanuit haar zorgen voor het klimaat. Ze zette haar gevoel van machteloosheid om in een groots kunstproject en besloot in 2020 een bos te borduren vol jonge scheuten, volwassen bomen en stervende stronken. Het borduren gebeurde in vier seizoenen. Elk kwartaal streek Sara Vrugt met haar werkplaats neer op een nieuwe locatie in ons land. Daar nodigde ze mensen uit om mee te borduren. Op deze manier kreeg een divers publiek de kans om zich te verbinden met dit ambitieuze kunstwerk. In heel 2020 hebben meer dan duizend paar handen geborduurd, en werden honderden natuurervaringen eveneens met naald en draad opgetekend.

Het kunstwerk is al op diverse plaatsen in ons land tentoongesteld. In het najaar zal het permanent buiten geplaatst worden in de tuinen van museum Belvédère in Heerenveen. Hier zal het doek na verloop van tijd vergaan, en zullen de zaden ontkiemen van bomen en planten die, in samenwerking met Staatsbosbeheer, in de zoom van het doek zijn verwerkt. Zo transformeert het geborduurde bos tot levende natuur.

Een belangrijk deel van het project is het planten van honderdduizend nieuwe bomen. Dat gebeurt zowel in Nederland als in de tropen met de partners 'Tree Sisters' en 'IVN'.

Zie ook: www.honderdduizendbomen.nl

Betty Smits van Sonsbeek

Door de bomen

Laten we
door het oog van
de naald de draad oppakken
een boom opzetten verhalen
rijgen en dromend
een bos borduren op
Vrugtbaar
d
o
e
k

Laten we
onder een blader-
dak van kruissteek en stiksteek
de mondkap weer afdoen de
wapens beperkend tot
schem schaar en
n
a
a
l
d

Laten we
handwerk verrichten en
versteltend zingen van het paradijs
waar slang en appel wolf en heks
en nachtegaal in kettingsteek
ons bos is
door de
b
o
m
e
n

Duurzaamheid

Schrijvend aan dit artikeltje hebben Peter en ik nog een staartje vakantie. Heerlijk weer en nog mooie (muzikale) plannen in het vooruitzicht.

Vorige week heb ik me mogen laven aan een workshopweek met gregoriaanse zang in het trappistenklooster Koningshoeven. Een klooster dat al heel vroeg met duurzaamheid aan de slag is gegaan. Ze waren de eerste in Nederland die het 'afvalwater' van het gebouw gingen opvangen, biologisch reinigen en hergebruiken. Verder zijn de trappisten zo veel mogelijk zelfvoorzienend en eten ze vegetarisch. In het proeflokaal (de trappisten brouwen heerlijk bier) dat door hen beheerd wordt, wordt wel vlees geserveerd. Dat vlees is natuurlijk wel afkomstig van een biologisch bedrijf. Op 16 augustus is er achter de kerk van de abdij een biomeiler geplaatst, een installatie die op biologische wijze warmte haalt uit compost. Met die warmte worden de kerk en de kamers van de broeders verwarmd. Ook op sociaal gebied, aandacht voor naasten en opvang voor thuislozen, draagt abdij Koningshoeven een steentje bij: er wordt een tiental vluchtelingen opgevangen, ofschoon de gemeente Tilburg meldde daar geen behoefte aan te hebben <https://www.koningshoeven.nl/>

Ook binnen óns gebouw en ónze kerkgemeenschap Effata gaan we zorgvuldig om met duurzaam gebruik van de schepping en haar bewoners. Denk aan glasisolatie, zonnepanelen, biologisch tuinieren, oproep tot hergebruik van allerlei materialen en aandacht voor elkaar. Daar sluit de **GroeneKerken-dag 2024** mooi op aan. Deze wordt voor de kerken in Nederland op 12 oktober in de Geertekerk te Utrecht georganiseerd door GroeneKerken - waartoe ook ons kerkgebouw behoort (<https://groenekerken.nl/>). Het thema van die dag: 'Omdat de schepping roept om een kerk die zorg draagt', losjes geïnspireerd op de woorden die Paulus schrijft aan de kerk in Rome. De dag wordt gevuld met allerlei inspirerende workshops.

In het kader van de Vredesweek wil ik u het gebed niet onthouden dat in iedere vesperdienst in de abdij Koningshoeven werd voorgelezen:

Eeuwige God,

door uw krachtig woord hebt u de schepping in het leven geroepen en aan ons mensen toevertrouwd om haar te vormen en te bewaren.

We vragen U:

zie met mededogen

naar onze wereld, die wordt opgeschud door oorlog en geweld,

naar de vele mensen die hun huizen moeten ontvluchten;

zie om naar alle slachtoffers van terreur en geweld,

van machtswellust en arrogantie,

van milieu-uitbuiting en natuurrampen.

zie ons verlangen naar verlossing en vrede.

Wij denken met name aan de mensen en leiders

in die landen waarvan de ontwikkeling en

het optreden ons zorgen baren en

die voor bijzondere uitdagingen staan.

Laat ons niet alleen als we de gevolgen van menselijk handelen niet kunnen dragen.

Spreek uw woord van vergeving waar we zelf schuldig worden. ¶

Maak ons tot een instrument van uw vrede en

stel ons in staat om in ons dagelijks leven concrete stappen

van solidariteit te zetten in gebed en actie.

Wij vragen dit door Jezus Christus, onze Redder en Heer.

Amen.

U leest het, mijn verblijf in Koningshoeven heeft mij meer gebracht dan alleen muzikale vorming. Gelukkig is het een mannenklooster en kan ik dus niet intreden.

Joyce Nissen

Vredesweek 2024 14 t/m 22 september

PAX organiseert in september de nationale Vredesweek, een actieweek voor vrede met honderden lokale activiteiten. Het thema is Samen voor Vrede. Nu!, een oproep om samen te werken voor vrede en gerechtigheid in een turbulente wereld.

Ook na 75 jaar is PAX nog hard nodig. Wereldwijd verdienen mensen steun, die zich proberen te ontworstelen aan repressie en geweld. PAX doet het werk met honderden bevlogen vrijwilligers. De organisatie is onafhankelijk van politieke belangen en wordt gesteund door een brede groep betrokken burgers en maatschappelijke organisaties.

PAX is sinds 2014 de nieuwe naam na de fusie van Pax Christi en het IKV (Interkerkelijk Vredesberaad). Achter de schermen werken getrainde vrijwilligers aan verzoening in gemeenschappen waar conflicten zijn geweest. Dit gebeurt onder andere in Oekraïne, Soedan, Burkina Faso, Congo en Irak. PAX steunt maatschappelijke organisaties en kerken in deze gebieden. Zij zetten zich in als bemiddelaar tussen rivaliserende gemeenschappen en tussen de gemeenschap en de overheid, leger of politie. De plaatselijke partners van PAX bevorderen vrede en veiligheid in het gebied en zorgen voor de samenwerking tussen overheid en bevolking. Ook onderzoek en regionale lobby behoren tot het werk van PAX en partners.

Wat gebeurt er in Nijmegen? Er is een **Vredeswandeling op 20 september** van 14.00-15.00 uur. Men loopt langs markante plekken in de Nijmeegse binnenstad. Ondertussen klinkt muziek en worden gedichten voorgelezen. Het begint onder de Waalbrug bij de Kaaij, (daar is ook de brug naar de Ooijpolder). Neem je burens mee en sluit aan!

Anton van der Meer

Column

Arjan Broers

Gods naam is: Ik ook van jou

Het was hoogzomer, zoon (16) en ik genoten van het water in het natuurgebied bij ons dorp. Ik stond in mijn blootje half in het water, zoon (met zwembroek aan, of ik dat erbij wil zeggen), zwom nog. Verder was er niemand te bekennen.

Opeens klonk er een stem. Die bleek van een man met een tas en een barbecue in de hand. Hij begon me toe te roepen dat ik bloot was en dat dat niet normaal was, en in welke samenleving dacht ik dat ik leefde? Zijn vrouw en dochter kwamen eraan en ik stond hier en ik moest echt iets aandoen. 'Ik vraag het toch netjes?' zei hij steeds, nogal bozig.

Het maakte niet uit wat ik antwoordde, het werd geen heen en weer. Hij leek op een blaffende hond, zei mijn zoon later.

Met een handdoek om me heen wachtte ik tot de man doorgelopen was en dacht aan Jezus. Dat gebeurt me wel eens vaker. Hij stond ook ooit in het water en hoorde ook een stem. Maar in zijn geval zei die stem: 'Jij bent mijn geliefde kind, in jou heb ik welbehagen'. Het was het begin van zijn optreden, dat begon met veertig dagen woestijn om de boodschap te verwerken en zich voor te bereiden.

In mijn pastoraat en coaching leer ik van mensen die ik begeleid dat dit zinnetje, over geliefd zijn en welbehagen, helend is. Het raakt aan ons diepste verlangen, het geeft grond onder de voeten, richting aan ons doen en laten. Ik heb het altijd intrigerend gevonden dat Jezus eerst het water in moest stappen, voor hij die stem hoorde. Ook hij, zelfs hij moest dus eerst op weg gaan voor hij wist wie hij ten diepste was. Zoals hij eerst dood moest om opgewekt te worden.

Fascinerend diepzinnig zijn die verhalen, en *waar*. Want als God liefde is, dan kunnen we alleen in vrijheid tot Haar of Hem komen. Liefde kan immers niet afgedwongen worden of gekocht en garanties zijn er niet. Je kunt je er hooguit voor openstellen. In de Bijbelse traditie doen mensen dat vaak met de woorden *Hier ben ik*.

Toen Jezus het water in stapte om zich te laten dopen, deed hij *Hier ben ik*. Hij opende zich voor wat het leven met hem voor had. De stem uit de hemel zei, goedbeschouwd: 'Ik ook van jou'. Dat gaf hem vleugels. Het zou ons kunnen aanmoedigen om, elk op onze eigen manier, 'Hier ben ik' te zeggen en het al dan niet metaforische water in te stappen.

Toen de blaffende man doorliep, kwamen zijn vrouw en dochter achter hem aan. Het zag er niet ongezellig uit. Het was een soort van troost dat ook deze lul liefde kende.

Jassen, broeken, schoenen...

De recente oproep tijdens een van onze vieringen voor jassen ten behoeve van 'Het Kruispunt', het pastoraat voor dak- en thuislozen in de Titus Brandsmakapel, kreeg weer een warm antwoord van verschillende parochianen. Eén jas kreeg al meteen een nieuwe bestemming toen ik hem naar onze inloop bracht. Wij merken allemaal het wisselvallige weer in Nederland: de ene dag is het snikheet en de volgende dag regent het de hele

dag. Dan is het fijn als je een goede jas hebt, vooral als je buiten moet slapen.

Waar ook altijd vraag naar is, zijn goede schoenen (waterdicht) en broeken (vooral voor heren). De bezoekers van ons pastoraat kunnen ook terecht bij de Kledingbank aan de Winkelsteegseweg, maar het is fijn als wij ook alvast wat eerste nood op kledinggebied kunnen lenigen. Hebt u nog iets liggen wat u niet meer gebruikt, maar wat wel nog in goede staat is, spreek mij dan gerust aan in de kerk of stuur een mailtje (peterjanissen@hotmail.com).

Dank!

Peter Nissen

Nieuwe brochure werkgroep katechese

Ook dit jaar biedt de werkgroep katechese een veelheid van activiteiten aan, omschreven in een brochure. We richten ons met deze activiteiten op de locaties van de Stefanusparochie en vooral ook op alle geïnteresseerde mensen uit onze omgeving. Een deel van het programma is tot stand gekomen in samenwerking met de Antonius van Padua en de Doopsgezinde-Remonstrantse gemeenschap. Bij dit verband is ook aangesloten het initiatief 'Dominicanen024'.

Er zijn drie soorten activiteiten.

- Onder *Leerhuis* treft u informatieve activiteiten die tot nadenken stemmen, zoals de missionaire vormingscursus en lunches met inspiratie.
- Onder *Kunst en Religie* ziet u hoe kunst tot verdieping leidt, in het schilderen van iconen en in (vertel)concerten.
- Onder *Bezinning* treft u meer meditatieve activiteiten, van geloofsgesprekken tot bezielde films.

De activiteiten zijn niet alleen geschikt voor mensen die direct bij de kerk zijn betrokken, maar passen bij ieder die zich levensvragen stelt.

Neemt u de brochure tot zich en voelt u zich welkom bij de activiteiten!

*Namens de werkgroep catechese
Marcel Becker*

Kort Allerlei

Einde aan gemeenschap Huissen

Na het overlijden van Henk Jongerius op 23 april 2024 was Paul Minke de laatste overgebleven dominicaan in het klooster in Huissen. In augustus is hij verhuisd naar Nijmegen. Hiermee is er een einde gekomen aan de gemeenschap in Huissen.

In 1858 betrokken de eerste broeders dit klooster, dat toentertijd een landhuis was. De bekende architect Pierre Cuypers (1827-1921) bouwde het U-vormige kloostercomplex en de kapel. Huissen was lang de plek waar de broeders hun noviciaat volgden, en was dan ook zeer belangrijk voor de orde.

Er zal in de kapel nog wel elke zondag een viering plaatsvinden met gast-voorgangers.

Oekraïneactie

Op 21 september beginnen we – met de Antonius van Paduakerk

en de Maranathakerk – weer met een inzamelingsactie voor Oekraïne. Zolang de oorlog voortduurt is hulp nog steeds nodig. Het gaat er ook om dat er met de hulp aandacht voor elkaar is: 'Wij vergeten jullie niet'.

Wat wordt ingezameld? Levensmiddelen, babyvoeding, incontinentiemateriaal, verbandmiddelen, drogisterij-artikelen, kaarsen, krukken, rolstoelen en geld. Dit alles staat in een folder. Tot zondag 20 oktober kunt u uw spullen achter in de kerk afgeven.

Daarna gaat de gewone inzameling voor de voedselbank weer door. Wie geeft wat hij heeft, is waard dat hij leeft.

Open Monumentendag, 14 september Dominicuskerk

Meer dan 100 monumenten, parken en merkwaardige plaatsen zijn op 14 en 15 september toegankelijk voor het

publiek. Men kan zelfs met de Pannenkoekenboot mee voor een smakelijk verhaal. Ook de Dominicuskerk (parel uit 1951) is op zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur weer van de partij, met als extra attractie een uitgebreide boekenmarkt. De opbrengst daarvan gaat naar het straatpastoraat. Ook op zondag 15 september na de viering is er nog enkele uren gelegenheid om boeken te kopen.

Lezingen Vincent de Paul Center over spiritualiteit

Het centrum organiseert in oktober vier lezingen voor ieder die gemotiveerd is zich te verdiepen in oude en nieuwe vormen van spiritualiteit, zie voor verdere informatie de website:

<https://vincentdepaulcenter.nl>

Effatussentijds

Geboren

Wij feliciteren Koos Wilke en zijn vrouw Elke met de geboorte van hun derde kind, David. Natuurlijk gaan onze gelukwensen ook naar de grootouders Ronald en Dineke Wilke. Het werd voor hen een rijke zomer. Twee maanden eerder kregen hun dochter Judith en haar man Luuk hun eerste kind. Hij heet Guus.

Dat Guus en David tot mooie en gezegende mensen mogen opgroeien.

Dank

We moesten het enkele weken zonder koor en dirigent stellen, want ook zij hebben recht op vakantie. Hoe mooi is het dan dat er spontaan oplossingen worden bedacht. Op zondag 11 augustus luisterde Janneke Beijnes, de dochter van Lily, met mooie liederen de viering op. Op zondag

18 augustus genoten we van de prachtige zang van Marianne Stadlander, die door haar moeder Thea begeleid werd op de piano. Hartelijk dank aan deze zangeressen, en speciale waardering voor Thea, die telkens insprong als er geen pianist of organist beschikbaar was.

Parochietuin

Marcel Laguetten en Tjeu Verstappen zetten zich met hun tuinploeg onverminderd in voor onze parochietuin. De eerste oogst laat niet lang op zich wachten. De parochietuin is voor iedereen vrij toegankelijk. Loopt u eens een keer de tuin in om te zien en te genieten van wat er groeit en bloeit. De ingang ligt naast de kerkdeur aan de Groenewoudseweg.

Mariënbosch 100 jaar

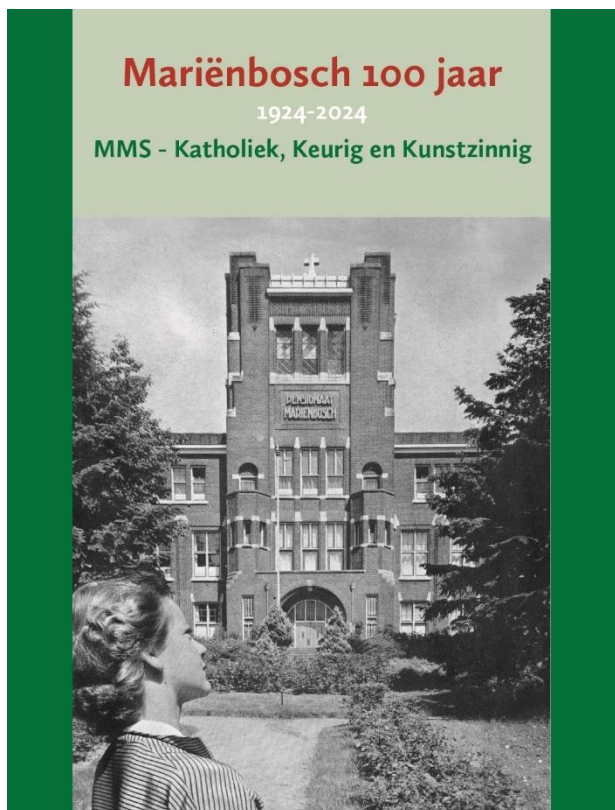
Precies 100 jaar geleden opende pensionaat Mariënbosch haar deuren als eerste katholieke middelbare meisjesschool van Nederland. Op zaterdag 14 september tijdens Open Monumentendag is het gebouw te bezichtigen en wordt er van 9.30 uur tot 16.30 uur elk half uur een rondleiding gegeven, met uitzicht vanaf het dak. In de kapel is een doorlopende expositie te bezichtigen over hoe het onderwijs vroeger op Mariënbosch werd gegeven.

Aan een oproep aan de oud-leerlingen om bewaarde herinneringen aan Mariënbosch in bruikleen te geven, werd massaal gehoor gegeven en dat leverde een stroom aan items op. Enkele voorbeelden: een sluier die door de internen in de kapel gedragen moest worden, handwerkproducten zoals schortjes en smokjurkjes, lesboeken, agenda's, rapporten, fotoalbums, een orde-belletje, godsdienst- en pianodiploma, prospectussen van de school, enz.

De Middelbare Meisjes School had kunst en cultuur hoog in het vaandel staan en menig leerling koos voor een beroepsopleiding in de kunsten. Op de expositie zijn schilderijen, tekeningen en objecten te zien van zeven oud-leerlingen die van de beeldende kunst hun beroep maakten. Zo zijn er schilderijen te zien van Marijke van Proosdij, Willie van Schie-Kamps, Karlijne Pietersma en Maria van Aar. Tekeningen van Monique van Stokkum, beelden van Cécile Verhoeven en keramische objecten van Marieke Verhoeven. Bovendien is er beeldend werk te zien van twee oud-docenten. Schilderijen van Ben Wasser (Nederlands) en werken van Theo van Delft (Tekenen en Kunstgeschiedenis).

In Sint Agatha bevindt zich het 'Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven' het landelijk archief, waar documenten en objecten bewaard worden die afkomstig zijn uit o.a. de kloosters van de zusters van de Sociëteit van Jezus, Maria en Jozef (JMJ). Grondig speurwerk heeft bijzondere vondsten opgeleverd en de resultaten hebben een mooie plek gekregen in de tentoonstelling. Voorbeelden: een geschiedenisplakboek van de MMS in het algemeen en Mariënbosch in het bijzonder, een gedenkboek over de jaren van de Duitse bezetting (1946), het oudste album (1929 - 1932) met foto's van MMS- leerlingen, foto's van het gebouw zoals het was in de jaren 1980, journaalboeken van de directrice Sr. Stephanie 1958 -1970.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan is er tijdens de Open Monumentendag een jubileumboek te koop. Historicus Martin Bosch dook in de geschiedenis van Mariënbosch en beschrijft de indrukwekkende pioniersgeest en ondernemingsdrift van de zusters van JMJ om een school op te richten, die specifiek bestemd was voor het meisje uit de hogere stand. Het onderwijs was vooral gericht op de dienende rol die het meisje als echtgenote of in een verzorgend beroep zou gaan vervullen. Na veel inspanningen was de eerste katholieke MMS in 1924 een feit en gaven de zusters architect Charles Estourgie de opdracht tot de bouw van pensionaat Mariënbosch.

Het 192 pagina's tellende boek geeft een boeiend beeld van de katholieke emancipatie, de emancipatie van de vrouw en de ontwikkeling van het onderwijs tot het jaar 1972. Het boek is fraai geïllustreerd met veel foto's. Oud-leerlingen en oud-docenten hebben meegewerkt aan dit jubileum-boek door hun herinneringen en anekdotes op te schrijven.

Na 15 september is het boek ook te koop bij boekhandel Roelants in Nijmegen. Prijs: 22,50 euro.

Uitnodiging: 'Geloof in gesprek'

Dominicaanse ontmoeting over paus Franciscus en zijn synodale kerk.

Paus Franciscus (87) maakt er geen geheim van. Hij wil een kerk waar plaats is voor allen, een kerk die is als een 'veldhospitaal' voor gewonde en gekwetste mensen. Daarom riep hij in 2021 een 'synodaal proces' uit. Sindsdien zijn katholieken wereldwijd met elkaar in gesprek over de toekomst van kerk en geloof, over hun opdracht in de samenleving, over oecumene en de rol van leken en vrouwen in de kerk. Ook in de Effata gemeenschap voerden mensen met elkaar over deze thema's synodale gesprekken.

Vorig jaar mondden die lokale gesprekken uit in een eerste internationale synodezitting in Rome. Bisschoppen, priesters, religieuzen en leken vergaderden daar met elkaar op voet van gelijkheid. In oktober 2024 is er een tweede en voorlopig laatste internationale synodezitting, om samen conclusies te trekken. Aan de vooravond van deze zitting organiseert Dominicanen024 een ontmoeting over paus Franciscus en zijn synodale kerk: wat mogen we verwachten van de synode in Rome? Voor welke uitdaging stelt het synodale proces ons als gelovigen? De bijeenkomst vindt plaats op dinsdag 24 september 2024 van 15.30-18.30 uur in de dagkapel van de Dominicuskerk.

Sprekers zijn Karin Bornhijm en Anton de Wit. Lekendominicaan Karin Bornhijm is projectcoördinator van Luisterendopweg.nl, dé Nederlandse website over het synodale proces. Als hoofdredacteur van het Katholiek Nieuwsblad volgt journalist Anton de Wit het synodale proces op de voet. Na hun inleiding en het gesprek erover bidden we samen de vespers. We sluiten de bijeenkomst af met een gezamenlijke maaltijd.

De organisatie van deze bijeenkomst is in handen van 'Dominicanen024', een samenwerkingsverband van Nijmeegse dominicanen, dominicanessen en lekendominicanen. Parochianen van Effata zijn natuurlijk van harte welkom! U kunt zich tot 16 september aanmelden door een e-mail te sturen naar dominicanen024@gmail.com. De entree bedraagt € 15,-, maar dit bedrag mag voor niemand een belemmering zijn om deel te nemen. Studenten betalen € 7,50.

Jan van Hooydonk

Kroniek

Overleden

Alice Tesser-van Bergen

Op de vroege morgen van zondag 21 juli is in het Woonzorgcentrum Nijveelt, waar zij de laatste vier jaar heeft gewoond, mevrouw Alice Tesser-van Bergen overleden. Zij zou op 11 november 91 zijn geworden. 11 november is de feestdag van Sint Martinus, de stadspatroon van Venlo, waar mevrouw Tesser, ofschoon geboren in Breda, vanaf haar tweede jaar haar jeugd heeft doorgebracht. 11 november is ook het begin van het

carnavalsseizoen, en daar is zij haar hele leven aan verknocht gebleven.

Na de MMS bij de zusters ursulinen volgde zij de sportacademie. Zij leerde haar man Theo Tesser uit Nijmegen kennen en ging daarom werken bij een Nijmeegse makelaarskantoor. Zij werd opgenomen in de warme familie Tesser en hielp haar man na hun huwelijk met het opbouwen van een keten van drogisterijen, die op verschillende plaatsen in Nijmegen waren gevestigd. Gewoond hebben Theo en Alice echter altijd in de Dominicusparochie, en hun vier zonen zijn allemaal in de Dominicuskerk gedoopt. Zij herinneren zich hun moeder als een liefdevolle vrouw vol veerkracht. Zij bleef ook lang actief op sportief gebied, ook al was zij tegelijk een verstokte roker.

De uitvaart van mevrouw Tesser-van Bergen vond plaats op donderdag 25 juli in de dagkapel, bijna op dezelfde dag waarop acht jaar eerder de uitvaart van haar man Theo in onze kerk had plaatsgevonden. Haar kinderen, schoonkinderen en kleinkinderen houden haar in herinnering als een trouwe en liefdevolle moeder en oma. Moge zij rusten in vrede.

Oktober Mariamaand

Een parochiaan zag dit dertiende eeuws beeld tijdens een vakantie in Noord- Frankrijk. Het beeld van Maria en Jezus bevindt zich in de beroemde kathedraal van Amiens. Voor het eerst in de geschiedenis werd Maria als lachende moeder afgebeeld, spelend met het kind. Dit was het begin van een nieuwe traditie in beelden van Maria en Jezus.

Rooster van activiteiten

Datum en tijd	Activiteit	Locatie
Do 5 september 14.00 -16.30 uur	Iconen schilderen	Effata/Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg)
Vr 6 september 10.00 - 12.00 uur	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.)
Di 10 september 10.30 - 12.00 uur	Geloofsgesprekken (groep Peter Nissen)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Wo 11 september 19.00 - 21.00 uur	Leesgroep over het boek 'Waarom ik christen ben' (Timothy Redcliff)	Zusters Dominicanessen Hatertseweg 111 Nijmegen
Za 14 september 10.00 - 17.00 uur	Open monumentendag Boekenmarkt	In de open Kerk
Zo 15 september	Boekenmarkt	Na viering
Zo 15 september 12.00 - 13.15 uur	20-50 Gespreksgroep over geloof en samenleving	Zuster Dominicanessen Hatertseweg 111 Nijmegen
Ma 16 september 16.30 -17.30 uur	Bijbelgroep	Effata parochiecentrum (crearuimte)
Do 19 september 14.00 -16.30 uur	Iconen schilderen	Effata-/Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg)
Vr 20 september 10.00 - 12.00 uur	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.)
Za 21 september 07.45 en 08.30 uur	Wegen met zegen - wandeling met vertrekceremonie (07.45u met ontbijt en 08.30u zonder ontbijt)	Pelgrimskapel AVP kerk Groesbeekseweg 96
Di 24 september 14.00 -16.00 uur	Inspirerende verhalen	Huiskamer Effata parochiecentrum
Di 24 september 15.00 -18.30 uur	Lezing over geloof en samenleving (Dominicanen024) thema: 'Synodaal proces'	Dagkapel Effata-/Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg)
Vr 27 september 14.00 -16.00 uur	Leesgroep over het boek 'Namiddag van het Christendom (Tomáš Halik)'	Huiskamer Effata parochiecentrum
Di 1 oktober 17.00 -19.00 uur	Missionaire vormingscursus	Effata parochiecentrum
Do 3 oktober 14.00 -16.30 uur	Iconen schilderen	Effata/Dominicuskerk (ingang Groenewoudweg)

Datum en tijd	Activiteit	Locatie
Vr 4 oktober 10.00 - 12.00 uur	Sacred dance	Parochiehuis AVP (Van Slichtenhorststraat 81 Nijm.)
Di 8 oktober 10.30 - 12.00 uur	Geloofsgesprekken (groep Peter Nissen)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Do 10 oktober 19.30 uur	Bezielde film 'Philomenia'	Huiskamer Effata Parochiecentrum
Vr 11 oktober 14.00 - 16.00 uur	Leesgroep over het boek 'Namiddag van het Christendom (T.Halik)'	Huiskamer Effata parochiecentrum
Zo 13 oktober 12.00 - 13.15 uur	20-50 Gespreksgroep over geloof en samenleving	Zuster Dominicanessen Hatertseweg 111 Nijmegen
Di 15 oktober 17.00 - 19.00 uur	Missionaire vormingscursus	Effata Parochiecentrum
Do 17 oktober 14.00 - 16.30 uur	Iconen schilderen	Effata-/Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg)
Vr 18 oktober 10.00 - 12.00 uur	Sacred dance	Parochiehuis AVP Van Slichtenhorststraat 81 Nijm
Za 19 oktober 07.45 uur en 08.30 uur	Wegen met zegen – wandeling met vertrekceremonie (07.45 uur met en 08.30 uur zonder ontbijt)	Pelgrimskapel AVP kerk Groesbeekseweg 96
Za 19 oktober 10.00 - 12.00 uur	Cursus 'Thuiskomen in liturgie'	Dagkapel Effata-/Dominicuskerk (ingang Groenewouseweg)
Ma 21 oktober 16.30 -17.30 uur	Bijbelgroep	Effata parochiecentrum (crearuimte)
Wo 23 oktober 19.00 - 21.00 uur	Leesgroep over het boek 'Waarom ik christen ben' (Timothy Redcliff)	Zusters Dominicanessen Hatertseweg 111 Nijmegen
Vr 25 oktober 14.00 -16.00 uur	Leesgroep over het boek 'Namiddag van het Christendom (Tomáš Halik)'	Huiskamer Effata parochiecentrum
Di 29 oktober 17.00 - 19.00 uur	Missionaire vormingscursus	Effata Parochiecentrum
Do 31 oktober 14.00 -16.30 uur	Iconen schilderen	Effata-/Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg)

Effata Dominicuskerk

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3 65 60 69
IBAN NL 29 ABNA 0436 6614 46
t.n.v. Effataparochie
✉ www.effataparochie.nl

Onderdeel van de Parochie Heilige Stefanus (PHS)
Berg en Dalseweg 40
6521 JJ Nijmegen
info@stefanus.nl
✉ www.stefanusparochie.nl

Het pastorale team van Effata-Dominicus bestaat uit:

Hans Hamers O.P. pastor

*Werkdagen: ma, di, wo, do.
(20 upw)*

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep en
parochieberaad PHS, liturgie,
missionaire parochie,
gemeenschapsofbouw, individueel
pastoraat,

Tel 06-19573987

hhamers@stefanus.nl

René Klaassen

*Werkdagen: ma, di, andere dagen
op afspraak*

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep PHS, liturgie,
catechese, missionaire parochie,
individueel pastoraat,
bloemsiergroep,
koffieschengroep

Tel: 06-10510849

klaassenfr@gmail.com

Nadia Kroon O.P.

Werkdagen: di (8 upw)

Aandachtsgebieden:

missionaire parochie, jong
volwassenen, communicatie

Tel: 06-20252184

nadiakroon@hotmail.com

Parochieadministratie

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen.
☎ 024-3656069

✉ post@effataparochie.nl

Secretariaat Open

dinsdag en woensdag
van 10.00 tot 12.30 uur

Redactie Effatablad

Marcel Becker (eindredactie)
Hans Hamers
Elly Heuvel-Versteegen (opmaak)
Anton van der Meer
Betty Smits-van Sonsbeek

Kopij volgend nummer

Inleveren 9 oktober 2024
volgende aflevering:
25 oktober 2024

Oplage circa 650 exemplaren

**Voor spoedgevallen buiten
deze uren**

Rudie Luiken
06-21547952

Voor uitvaarten afspreken

06-48748727

Verspreiding parochieblad

Elly Voss ☎ 024-8480938

✉ eimvoss@hotmail.com

Kroniek

Webmaster Ab Blom

E-mailadres

✉ redactie@effataparochie.nl

Oproep

Wilt u informatie over verhuizing, geboorte, huwelijk en overlijden doorgeven aan het secretariaat van het parochiecentrum. Als ook verandering of wijziging van adres, telefoonnummer en e-mailadres:
post@effataparochie.nl

**Ziek? Eenzaam? Behoeft
aan een gesprek?**

Meld het bij het pastoraat of bij:
Josje Kruijsen 024-6842267

Kruijsen-l@kpnplanet.nl

Willem Pelser 024-3772146

wpelser@telfort.nl

Aan de keukentafel

Iedere donderdagochtend kunt u voor een kopje koffie of thee tussen 10.00 – 12.00 uur terecht in "Aan de keukentafel", een ruimte in de Dominicuskerk (ingang Groenewoudseweg).

Rooster van Vieringen

2024	THEMA EN VIERING	VOORGANGERS	MUZIEK
zondag 8 september 10.30 uur OPENING NIEUW WERKJAAR EFFATADAG	23e zondag door het jaar Agapèviering <i>Jesaja 35,4-7a Marcus 7,31-37</i>	Renè Klaassen Zr. Nadia Kroon O.P.	Joseph Steenbrink Samenzang olv Françoise Klaassen.
zondag 15 september 10.30 uur	24e zondag door het jaar Agapèviering <i>Jeaja 50,5-9a Marcus 8,27-35</i>	Wim Rigters Pieter-Theo Zuurbier	Marcel Becker Schola olv Françoise Klaassen.
zondag 22 september 10.30 uur	25e zondag door het jaar Agapèviering <i>Wijsheid 2,12,17-20 Marcus 9,30-37</i>	Jan van der Wal Annemie Herinx	Françoise Klaassen. Samenzang olv Annemiek van Nostrum
zondag 29 september 10.30 uur	26e zondag door het jaar Agapèviering <i>Numeri 11,25-29 Marcus 9,38-43.45.47-48</i>	Peter Nissen Agaath Ulrich	Thea Stadlander Samenzang olv Françoise Klaassen.
zondag 6 oktober 10.30 uur	27e zondag door het jaar Eucharistieviering <i>Genesis 2,18-24 Marcus 10,2-16 of 10,2-12</i>	Eduard Kimman S.J. Pieter-Theo Zuurbier	Marcel Becker Schola olv Luc-Jan Laarhoven
zondag 13 oktober 10.30 uur	28e zondag door het jaar Agapèviering <i>Wijsheid 7,7-11 Marcus 10,17-30 of 10,17-27</i>	Sanneke Brouwers Marleen Verstappen	Thea Stadlander Samenzang olv Françoise Klaassen.
zondag 20 oktober 10.30 uur	29e zondag door het jaar Agapèviering <i>Jesaja. 53,10-11 Marcus 10,35-45 of 10,42-45</i>	Wim Rigters Betty Smits van Sonsbeek	Muziek en Schola Françoise Klaassen.
zondag 27 oktober 10.30 uur	30e zondag door het jaar Agapèviering <i>Jeremia 31,7-9 Marcus 10,46-52</i>	Peter Nissen Dineke Wilke	Joseph Steenbrink Samenzang olv Annemiek van Nostrum
zondag 3 november 10.30 uur	Allerheiligen/Allerzielen Agapèviering <i>Deuteronomium 6,2-6 Marcus 12,28b-34</i>	Renè Klaassen Zr. Nadia Kroon O.P.	Thea Stadlander Schola olv Luc-Jan Laarhoven

Deze uitgave is financieel mede mogelijk gemaakt door:

De Vinotheek www.vinotheek.nl
Gommers Nijmegen BV www.gommers.nl
Janssen Repro www.janssenrepro.nl
Reintjes Kaarsen www.reintjes.nl
De KerfAdvocatuur www.dekerfadvocatuur.nl

Bloemisterij Het Molentje www.bloemisterijhetmolentje.nl
Klopper & Kramer Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom www.KK.nl
Hoveniersbedrijf Han Janssen v.o.f. www.hanjanssen.nl
Plus Walraven www.plus.nl